

Een duurzame aanpak voor menswaardige opvang in Nederland.

Concrete bouwstenen op basis van bestaande inzichten.

BUSINESS
MODELS
INC.

Het vertrekpunt.

De opvang van vluchtelingen blijkt momenteel een uitdagende taak, we zien dat de keten vastloopt. Onder andere door korte termijn oplossingen, druk op de uitvoeringskosten, onrust in de samenleving, en suboptimale samenwerking tussen ketenpartners.

Daarnaast geven steeds meer gemeentes aan dat ze zelf de handschoen op willen pakken, **vanuit een overtuiging dat het ook anders kan**. Door meer regie te pakken beogen gemeentes het draagvlak rondom de locatie, en integratie tussen vluchtelingen en de buurt te bevorderen.

De kracht van samen.

Dit concept is een initiatief van het Nederlandse Rode Kruis, en is tot stand gekomen door een unieke samenwerking van landelijke en lokale (keten)partners. Maar liefst 21 landelijke en lokale (keten)partners zijn aan de slag gegaan om vanuit een gezamenlijke visie tot een duurzame aanpak te komen voor menswaardige opvang. We zijn ervan overtuigd dat we samen de handschoen op moeten pakken en dat we als geheel meer kunnen zijn dan de som der delen.

Een **duurzame** en **betaalbare**
aanpak om de opvang van
vluchtelingen **menswaardig**
en **lokaal gedragen** te
organiseren.

Concrete bouwstenen op basis van bestaande inzichten.

Het Nieuwe Buurthuis is de werktitel van het model. Als tweede werktitel hebben we ABC – Asiel Buurt Centrum. De uiteindelijke naamkeuze is iets wat we zullen valideren met verschillende stakeholders.

HET CONCEPT

Het Nieuwe Buurthuis.*

Ontworpen om menswaardigheid, participatie en draagvlak te bevorderen, binnen de financiële middelen die er zijn.

Het Nieuwe Buurthuis bouwt voort op de kennis en ervaring van partners en initiatieven die zich al hebben bewezen op opvanglocaties door het hele land.

In het model staat samenwerking tussen landelijke en lokale (keten)partners, zorgorganisaties, welzijnsinstellingen en de buurt centraal, waarbij gebruik wordt gemaakt van elkaars expertise om samen de opvanglocatie te kunnen draaien.

Het resultaat is een opvanglocatie die:

- sociaal-maatschappelijke meerwaarde creëert;
- rekening houdt met de lokale context en behoeften;
- ruimte biedt voor betrokkenheid vanuit de gemeente en de buurt;
- lokale investeringen aantrekt;
- de veiligheid (van bewoners en omwonenden) waarborgt;
- de lokale arbeidsmarkt versterkt.

Zowel grootschalige als kleinschalige locaties kunnen profiteren van (onderdelen van) dit model.

Huidige uitdagingen bieden kansen voor verbetering.

De aanpak speelt in op bekende uitdagingen in het opvanglandschap. Hiervan zijn er een aantal geïdentificeerd waar, door slimme samenwerking aan te gaan, kansen liggen om **menswaardigheid te vergroten**, en **(indirecte) kosten te besparen, verminderen of te voorkomen**.

FACILITAIRE & FUNCTIONELE VOORZIENINGEN

Woonunit

Inrichting kamers en locatie

Bewoners hebben onvoldoende ruimte om zichzelf terug te trekken. Hoe creëren we rust en privacy op een opvang locatie?

Voeding

Schoonmaak

BEGELEIDING

Woonbegeleiding

Er is grote afhankelijkheid van woonbegeleiding en locatiemanagement. Hoe maken we de woongroep zelfstandig en zelfsturend?

Beveiliging

Hoe creëren we een veilige plek zodat we de grote kostenpost van externe beveiligingsbureaus kunnen verlagen?

Juridische ondersteuning bij asielprocedure

Case management

ZORG

Medische spreekuren

Mentale zorg

Veel bewoners ondervinden mentale gezondheidsklachten en worden niet tijdig geholpen. Hoe bieden we adequate mentale en/of psychosociale hulp?

Lokale zorgverleners

SOCIALE VOORZIENINGEN

Activiteiten en ontspanning

Hoe vergroten we de verbinding met de buurt en de integratie tussen nieuwkomer en buurtbewoner?

Taalonderwijs

Begeleiding naar werk

Bewoners willen bijdragen aan de maatschappij, maar dat gebeurt onvoldoende. Hoe kunnen we de vaardigheden en talenten van bewoners inzetten?

School

Een sterke link met de (lokale) samenleving.

Invulling van
bouwstenen samen met
(lokale) partners, op
basis van bestaande
inzichten

Het Nieuwe Buurthuis is niet ontworpen als tijdelijk onderkomen, maar juist als integraal onderdeel van de buurt en is toegespitst op de behoeften van zowel de vluchteling, als buurtbewoners én lokale ondernemers.

BOUWSTENEN:

BETROKKENHEID VAN DE BUURT.

Omwonenden, lokale ondernemers en maatschappelijke organisaties organiseren activiteiten op en rondom de locatie, toegankelijk voor bewoners én de buurt. Denk hierbij aan levendige buurthubs. **Dit creëert een verbonden gemeenschap, bevordert de lokale economie en maatschappelijke integratie.**

DIRECT TOEGANG TOT WERK.

We werken samen met intermediairs om nieuwkomers direct te ondersteunen bij het vinden van werk. **Dit bevordert integratie, vergroot financiële zelfstandigheid en versterkt de rol van nieuwkomers in de samenleving.**

SLIMME VEILIGHEID.

Door veiligheidstaken slim te herverdelen en anders te beleggen, bijvoorbeeld bij een huismeester, bewonersraad en door direct in te zetten op integratie behouden we een veilige omgeving. **Dit verlaagt de kans op escalatie, draagt bij aan een meer open en vertrouwde sfeer, en verlaagt de beveiligingskosten.**

EEN 'COULEUR LOCALE' VOOR IEDERE LOCATIE.

Elke locatie heeft de ruimte om op maat invulling te geven aan menswaardige opvang, afgestemd op lokale behoeften en kansen. **Samen met lokale ketenpartners wordt ervoor gezorgd dat de locatie "de kleur" krijgt van de gemeente. Dit helpt wederom bij lokaal draagvlak.**

Invulling van
bouwstenen samen met
(lokale) partners, op
basis van bestaande
inzichten

Andere cruciale bouwstenen zijn:

BEWONERSPARTICIPATIE.

Bewoners krijgen een actieve rol, medezeggenschap en eigenaarschap op een locatie. Bijvoorbeeld in een bewonersraad. **Het geven van beslissingsbevoegdheid aan bewoners vergroot de zelfredzaamheid en verlaagt op termijn de personeelsbehoefte.**

KALME KAMERS.

Slimme keuzes in modulaire inrichting en meubilair, zoals aparte slaap- en rustkamers, creëren van een kalmere leefomgeving met meer privacy, met verlichting die individueel bediend kan worden. **Dit vermindert spanning en incidenten en draagt bij aan een gevoel van veiligheid en welzijn.**

SLIMME EN SNELLE TOEGANG TOT (MENTALE) ZORG.

Door aan te sluiten bij bestaande concepten, zoals lokale zorgcafés, bieden we bewoners laagdrempelige toegang tot (mentale) gezondheidszorg. **Dit helpt om bewoners zich beter te laten voelen, voorkomt de kans op escalaties en vermindert de werkdruk voor het personeel.**

ZELFSTANDIG KOKEN.

Bewoners kunnen zelf koken en boodschappen doen. **Dit bevordert zelfregie, eigen waarde en cohesie tussen bewoners.** Tegelijkertijd verlaagt het de kosten op locatie en versterkt het de lokale economie.

Springplanken voor succes.

1

SLIMME SAMENWERKING

Een consortium van partners staat klaar om de verschillende diensten te leveren. We doorlopen een afgestemd proces waardoor we snel en effectief kunnen schakelen.

2

OPTIMALE INRICHTING

Op basis van ervaring en visie maken we bewuste keuzes over de locatie en de inrichting ervan. Hier plukken we op korte én lange termijn de vruchten van.

3

BETAALBAAR

De eerste doorrekeningen van het business model ondersteunen de hypothese dat Het Nieuwe Buurthuis kostenneutraal kan worden gerealiseerd. Dit wordt gevalideerd in de pilotfase.

De kracht van samen.

De kennis en expertise binnen het consortium.

In het consortium van het Nieuwe Buurthuis werken verschillende **landelijke** en **lokale** ketenpartners samen.

Sommige partijen spelen een actieve rol op locatie, andere partijen zijn betrokken als adviseurs.

Valideren de aanpak en zorgen ervoor
dat best practices worden gedeeld

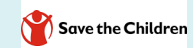

THUIS IN OSS

Opvanglocaties als integraal
onderdeel van de buurt

Interventies voor (mentale)
gezondheid

Aandacht voor kind
activiteiten en -welzijn

Een goede balans tussen
bewonersparticipatie, zelfregie en
de nodige begeleiding

Begeleiding naar werk,
activiteiten en inzet in de buurt

de
toekomst-
fabriek.

Weloverwogen inrichting
voor rust, privacy en welzijn

De business case: betaalbaar, duurzaam en een maatschappelijke meerwaarde.

De basis voor de business case ligt in **slimme samenwerking** (tussen partners, (buurt)bewoners en ondernemers) en **bewuste keuzes** waarvoor beschikbare budgetten worden ingezet en (indirecte) kosten kunnen worden bespaard.

De grote kostenposten.

WOONBEGELEIDING.

Hier gaan we in het eerste jaar uit van woonbegeleiding en uitvoering van dagbesteding, coördinatie en management van €266 per bed per maand. Dit komt uit op een totaal van €478.000 per jaar voor een locatie met 150 bedden. Voor een locatie met 150 mensen gaan we in de beginfase uit van 6.9 FTE – coördinatie en management. Dit wordt afgeschaald over tijd wanneer de bewoners zelf taken overnemen, en de huismeester beveiligingstaken op zich neemt.

VOEDING.

Catering op opvanglocaties is duur en niet verplicht, maar gemeentes voelen zich vaak genoodzaakt deze te regelen door het ontbreken van kookvoorzieningen. De financiële impact hiervan is aanzienlijk. Zelf koken verlaagt deze kosten. De eenmalige investering in keukenunits wordt geschat op **€30.000**, terwijl de structurele kosten €106 per bed per maand bedragen, wat uitkomt op **€191.000 per jaar**. De overstap naar zelf koken levert een potentiële besparing op van **€594.400 per jaar** en benadrukt de economische voordelen van investeren in kookvoorzieningen.

BEVEILIGING EN TOEZICHT.

Beveiliging is een grote kostenpost door inhuur van externe partijen. **De gemiddelde kosten bedragen €213 per bed per maand, ofwel €383.000 per jaar voor een locatie van 150 personen.** In dit model geven we veiligheid anders vorm. We bepalen per locatie de taken die nodig zijn om de veiligheid te garanderen. In de eerste fase zal dit voor het grootste deel geleverd worden door een externe partij. Door op termijn ook taken bij een huismeester en bewoners te beleggen, verlagen we de kosten en verhogen we de zelfredzaamheid op de opvanglocatie.

Locatiebudget (inkomsten).

Totale locatiebudget is €4.200.000, gebaseerd op 150 bewoners met een gemiddelde wettelijke vergoeding van €75 (asielzoeker) of €44 (Oekraïense ontheemde) per dag per bewoner. Er is ook aanvullend budget in de vorm van lokale donaties, donaties in natura en/of gebruik van gemeentelijke reserve potjes. We schatten dat dit gemiddeld 10 % boven op het locatiebudget is.

Het overige budget bestaat uit diensten die geleverd worden, maar die betaald worden uit andere budgetten zoals het leveren van juridische begeleiding door Vluchtelingenwerk Nederland, zorgkosten door GZA en casemanagement door COA (deze zijn uiteraard afhankelijk van bestending van subsidies en budgetten door AenM).

Inkomsten per locatie:		€75 pp, per dag	€44 pp, per dag*
Locatie budget	€	4.200.000	2.409.000
Donaties (In geld en in natura):	€	420.000	240.900
Overig budget	€		
Totale locatiebudget	€	4.620.000	2.649.900

* Wettelijke vergoeding OEK vanaf 01/01/2025 verlaagd naar €44 per bewoner per dag

Hoe verder?

Het Nieuwe Buurthuis integraal testen.

In 2025 zetten we belangrijke stappen om deze aanpak te testen en verder aan te scherpen. Samen met verschillende gemeentes kijken we naar:

1. **Wenselijkheid** – Sluit het aan bij de behoeften van bewoners, gemeentes en omgeving?
2. **Haalbaarheid** – Is het model praktisch en effectief te implementeren in verschillende contexten?
3. **Levensvatbaarheid** – Is het model betaalbaar?

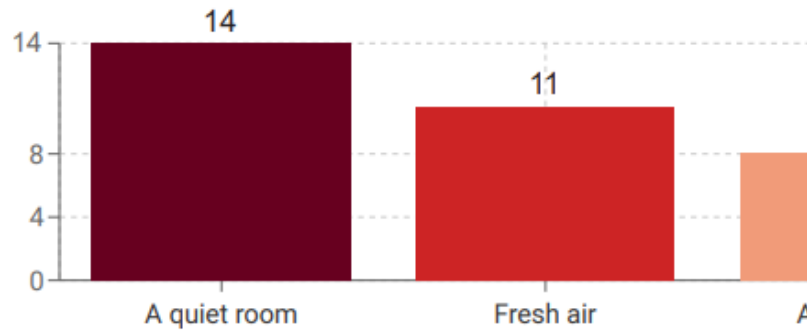
Parallel aan de integrale test van Het Nieuwe Buurthuis brengen we ook onderdelen van het model in de praktijk:

Een ketenbrede
beweging is gestart!

sleep quality

What matters most for a good night's sleep?

What do you do to sleep better?

"Wearing earplugs."

"Turn on the fan to reduce noise and cover the bed t

"Covering my face with blankets"

"Make sure there is no noise and the room is dark a

